

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

	Noter	2011 (mill. kr)	2010 (mill. kr)
Anskaffelse av midler			
Finans og investeringsaktiviteter			
Mottatt aksjeutbytte		18,6	22,2
Realisert gevinst ved salg av verdipapirer		29,8	273,3
Realisert tap ved salg verdipapirer		94,4	27,7
Renteinntekter		38,2	44,5
Nedskrivning anleggsmidler		28,9	2,9
Verdiendring finansielle instrumenter		45,3	104,3
Verdiendring private equity investeringer		(18,6)	1,5
<i>Sum anskaffelse av midler</i>		(10,1)	415,2
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Forvaltningskostnad investeringsaktiviteter		4,2	3,1
Bevilgning til oppfyllelse av formålet			
Bevilget til vedtektsfestede formål	11	77,3	97,2
Kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet			
Seminarkostnader		5,2	5,9
Lønnskostnad	2	7,7	7,1
Avskrivning på varige driftmidler	3	4,6	4,6
Annen driftskostnad	2	9,5	7,1
<i>Sum kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet</i>		27,0	24,7
<i>Sum forbrukte midler</i>		108,5	125,0
Årets aktivitetsresultat		(118,6)	290,2
Overføringer			
Overført til/fra annen formålskapital		118,6	(290,2)

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

	Noter	2011 (mill. kr)	2010 (mill. kr)
Anleggsmidler			
Formålstjenlige investeringer			
Bygninger og innredninger	3	90,2	94,8
Aksjer i European Foundation House		7,8	
<i>Sum formålstjenelige investeringer</i>		98,1	94,8
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	4,1	15,0	28,9
Investeringer i tilknyttede selskaper	5	116,5	120,5
Investering i andre selskaper	6	262,8	180,1
Ansvarlig obligasjonlån		182,1	175,2
Langsiktig fordring		19,2	20,8
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		595,6	525,6
Sum anleggsmidler		693,7	620,5
Omløpsmidler			
Fordringer			
Diverse fordringer		7,0	26,9
<i>Sum fordringer</i>		7,0	26,9
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	7	635,3	619,4
Obligasjoner	8	898,1	1 030,5
Formålstjenlige investeringer	8	15,7	15,7
Andre finansielle instrumenter	9	356,5	384,5
<i>Sum investeringer</i>		1 905,6	2 050,1
Kontanter og bankbeholdning	2	101,2	143,3
Sum omløpsmidler		2 013,8	2 220,3
Sum eiendeler		2 707,5	2 840,8

Balanse pr. 31. desember

Formålskapital og gjeld

	Noter	2011 (mill. kr)	2010 (mill.kr)
Formålskapital			
Grunnkapital		500,0	500,0
Annen formålskapital		2 122,4	2 241,3
<i>Sum formålskapital</i>		2 622,4	2 741,3
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Skyldig offentlige avgifter		0,4	0,6
Annen kortsiktig gjeld		4,8	3,8
Ikke utbetalte bevilgninger		79,9	95,2
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		85,1	99,6
Sum gjeld		85,1	99,6
Sum formålskapital og gjeld		2 707,5	2 840,8

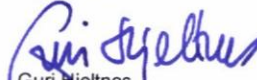
Restforpliktelser

5, 9

Oslo, 12. juni 2012

Georg Fredrik Rieber-Mohn

Styrets leder

Guri Hjeltnes

Styremedlem

Grete Brochmann

Nestleder

Frank Rossavik

Styremedlem

Liv Bliksrud

Styremedlem

Sigrun Slagard

Styremedlem

Christian Bjelland

Styremedlem

Erik Rudeng

Adm. Direktør

Kontantstrømsoppstilling for perioden 1. januar til 31. desember

	2011 (mill. kr)	2010 (mill. kr)
Årets aktivitetsresultat	(118,6)	290,2
Avskrivninger	4,6	4,6
Investert i formålstjenlige aksjer	7,8	0,0
Solgt aksjer/andeler/finansielle instrumenter	74,5	
Kjøpt aksjer/andeler/finansielle instrumenter		305,6
<i>Sum benyttet til investeringsaktiviteter</i>	71,3	(301,0)
Endring i tidsavgrensninger	5,5	17,4
Sum likviditetsendringer gjennom året	(41,8)	6,6
Likviditetsbeholdning pr 01.01	143,3	136,7
Likviditetsbeholdning pr 31.12	101,2	143,3

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Generelt

Institusjonen Fritt Ord er stiftet 7. juni 1974 og er en stiftelse med et ideelt, allmenntilrettelagt formål.

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Institusjonens investeringer i datter- og tilknyttede selskaper anses for uvesentlig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og det er derfor ikke utarbeidet konsernregnskap.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over antatt levetid. Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømpoppstillingen omfatter kontanter, egne bankinnskudd samt bankinnskudd i mellomregning med forvalterne.

Finansielle omløpsmidler

God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner gjør et unntak fra regnskapslovens regler knyttet til finansielle investeringer. Av hensyn til brukergruppens informasjonsbehov kan finansielle investeringer regnskapsføres til virkelig verdi når følgende vilkår er oppfylt:

- (1) Investeringene er notert på børs eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter.
- (2) Virkelig verdi av investeringene kan måles pålitelig.

Finansielle omløpsmidler er i årsregnskapet verdsatt i henhold til dette prinsippet.

Børsnoterte aksjer og obligasjoner vurderes til virkelig verdi og er vurdert til børskurs pr 31.12.11. Valutakursen er basert på Norges Banks sluttkurs pr 31.12.11

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som klassifiseres som anleggsmidler er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Ansvarlig lån vurderes etter pålydende.

Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta bokføres med kursene på transaksjonstidspunktet. Beregnet ikke realisert kurstap på omløpsmidler og kortsiktig gjeld pr. 31.12 er kostnadsført etter fradrag for urealisert gevinst opp til urealisert tap innen samme valutaslag. Beregnet ikke realisert kurstap pr. 31.12 for langsiktige fordringer og gjeld kostnadsføres; urealisert kursgevinst inntektsføres ikke.

Verdiendring investeringer

Verdiendring består av følgende elementer:

- (1). Urealisert verdiendring på finansielle instrumenter og andre investeringer i løpet av siste regnskapsperiode.
- (2) Tilbakeført urealisert verdiendring på solgte finansielle instrumenter og andre investeringer. Realisert gevinst/tap viser et resultat beregnet ut fra salgssum redusert med historisk kostpris etter FIFO-prinsippet.

Bevilgninger til vedtektsfestede formål

Bevilgninger til vedtektsfestede formål kostnadsføres løpende i overensstemmelse med styrets vedtak.

Skatt

Institusjonen Fritt Ord er en stiftelse med ideelt formål å fremme allmenntilrettelagt virksomhet. Institusjonen har ikke erverv som formål og er således fritatt for skatt. Dette fremgår av skattelovens § 2-32.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

2. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer.

	2011	2010
Lønn til ansatte	4 981 894	4 598 052
Premie til tjenestepensjon	560 400	709 630
Andre ytelser	74 656	166 300
Styrehonorar	1 049 996	827 863
Arbeidsgiveravgift	1 042 284	884 977
Sum lønn og sosiale kostnader	7 709 229	7 186 822
Gjennomsnittlig antall årsverk	8	8
Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 232 233	1 195 885
Premie til tjenestepensjon	222 454	150 077
Andre ytelser	109 208	128 019
Sum lønn og godtgjørelse til daglig leder	1 563 895	1 473 981

Institusjonen har tegnet tjenestepensjon etter lov om foretakspensjon. Pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført, men dekker 8 personer.

For daglig leder er det inngått en individuell pensjonsavtale. Denne er balanseført med kr 1,5 mill. Pensjonen beregnes etter reglene i Statens Pensjonkasse og samordnes med Folketrygden, etc. Høyeste pensjon utgjør i dag ca. kr 590 000 pr år.

Dersom daglig leder fratrer, foreligger ingen ytterligere avtale om lønn. Det foreligger heller ingen avtaler for ledende ansatte eller styret om godtgjørelser utover ordinær lønn og styrehonorar.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført honorar til lovpålagt revisjon utgjør kr 207 475,- inkl. mva.

Av Stiftelsens totale bankinnskudd utgjør kr 767 148,- bundene skattetrekksmidler.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

3. Varige driftsmidler

	Uranien- borgveien 2	Farringdon Road 60	Inventar	Kunst	Sum
Anskaff.kost pr 01.01	37 100 430	67 360 662	3 941 238	394 000	108 796 330
Tilgang	0	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskr.	5 742 428	8 887 772	3 941 238	0	18 571 438
Bokført verdi 31.12	31 358 001	58 472 890	0	394 000	90 224 892
Årets avskrivninger	678 168	3 943 884	0	0	4 622 052
Økonomisk levetid	50 år	12 år	5 år	Uendelig	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Eierandel i sameiet Uranienborgveien 2 utgjør 59%. Farringdon Road 60 er en eiendom i London. Formålet med eiendommen er å gi rom for et senter for ytringsfrihet og litteraturdebatt basert på norsk / britisk samarbeid.

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og avskrives planmessig.

4. Investeringer i datterselskaper

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett	Resultat andel 2011	Egenkapital andel 31.12.2011
Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS	2006	Oslo	75,95 %	14 120 844	42 073 262
Nedskrivning					27 073 262
Sum investeringer i datterselskaper					15 000 000

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS er et selskap som har investert i 6 skipseiende selskap. Institusjonen utøver ingen eierrettigheter i driften av datterselskapet.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

5. Investeringer i tilknyttede selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett
Tomtebanken 1 AS	2006	Sarpsborg	21,51 %
TKV Invest AS	2008	Oslo	44,69 %
Stormøllen AS	2005	Bergen	34,00 %
Morgenbladet AS	2003, 2008	Oslo	49,05 %
			Balanseført verdi
Tomtebanken 1 AS			10 000
TKV Invest AS			15 000 000
Stormøllen AS			100 000 000
Morgenbladet AS			1 500 000
Sum investeringer i tilknyttede selskaper			116 510 000

Under gitte betingelser har Institusjonen Fritt Ord en forpliktelse til å yte ytterligere kapitalinnskudd på 13.400.000,- i TKV Invest AS. Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

6. Investering i andre selskap

	Anskaffelses- kost	Eierandel	Balanseført verdi
A-pressen AS	27 344 882	3,00 %	27 344 882
Nokas AS	140 332 407	19,94 %	137 103 085
Open AdExchange AS	3 920 225		0
Lofotprodukt AS	10 000 516	16,79 %	10 000 516
Codfarmers ASA	7 333 634	3,28 %	895 038
NHP Eiendom AS	75 451 500	4,83 %	75 451 500
Green Energy Group AS	12 033 321		12 033 321
Sum investering i andre selskap	276 416 485		262 828 342

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Markedsverdien er ikke oppgitt, da det er liten omsetning av aksjer i disse selskapene.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

7. Markedsbaserte aksjer og aksjefond

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Selvaag Bolig ASA	15 101 018	7 177 422	7 177 422
Bank 2 ASA	907 577	2 046 174	2 046 174
Agrinos AS	23 460 000	31 440 000	31 440 000
Subsea 7 INC	30 117 549	25 020 845	25 020 845
Odfjell SE A-Aksjer	5 054 014	3 394 044	3 394 044
Marine Harvest ASA	35 125 706	19 708 000	19 708 000
S. D. Standard Drilling PLC	20 337 408	17 322 240	17 322 240
Pacific Drilling SA	8 197 088	7 717 500	7 717 500
Yara ASA	30 161 961	24 951 750	24 951 750
Schibsted ASA	15 154 062	15 932 773	15 932 773
Archer Ltd	9 822 514	5 670 000	5 670 000
Det Norske Oljeselskap ASA	15 295 308	16 530 750	16 530 750
Frontline	17 978 706	18 083 880	18 083 880
Buyandread AS	1 000 000	1 000 000	1 000 000
NattoPharma ASA	7 928 849	3 836 211	3 836 211
KLP Aksje Global Indeks II	96 724 787	107 300 342	107 300 342
KLP AKSJE Norge Indeks	50 000 000	70 390 811	70 390 811
Generation Global Equity	57 053 920	57 619 091	57 619 091
Skagen Kon-Tiki	76 000 000	71 593 217	71 593 217
Tradewinds Global All Cap ESG USD	80 000 000	76 254 254	76 254 254
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1	50 027 342	52 348 053	52 348 053
Sum markedsbaserte aksjer og aksjefond	645 447 809	635 337 357	635 337 357

7. Ansvalig obligasjonslån

Ansvarlig lån gitt til A-Pressen AS utgjør kr 182 093 575,-. Lånet forfaller i sin helhet til betaling senest 15 november 2014. Rentesatsen er den til en hver tid gjeldene 6 måneders NIBOR tillagt en margin på mellom 0,55% og 1,95% p.a

Noter til regnskapet

31. desember 2011

8. Obligasjoner

	Pålydende	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Lange lån over 1 år med fast rente			
Haugesund Sparebank 04/	25 000 000	24 500 000	24 500 000
Skudenes og Aakra Sparebank 04/	20 000 000	19 340 000	19 340 000
Omega Capital Investment PLC 06/13	15 000 000	15 304 000	15 304 000
DNB NOR ASA 06/13	25 000 000	24 110 000	24 110 000
DNB NOR Solvent 07/14	30 000 000	27 264 000	27 264 000
Natopharma ASA 09/11	6 500 000	4 355 000	4 355 000
Petroprod Ltd Conv. 07/12	15 000 000	1 500	1 500
Teekay Offshore Partners L P 10/13	25 000 000	25 000 000	25 000 000
Fairstar Heavy Transport N V 10/13	20 000 000	19 300 000	19 300 000
Sparebanken Nordvest 07/17	10 000 000	9 800 000	9 800 000
Morpol ASA 11/14	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Stolt Nielsen Limited 11/16	12 500 000	12 625 000	12 625 000
Eoal Cyprus Holdings LTD	16 200 000	13 034 144	13 034 144
Lange lån over 1 år med flytende rente			
Kvinnherad Sparebank 04/	20 000 000	18 700 000	18 700 000
Bergen Broker Finans ASA 05/15	10 000 000	9 200 000	9 200 000
Aker Yards ASA 06/13	40 007 978	38 200 000	38 200 000
Orkla ASA 07/17 frn	15 006 000	14 265 000	14 265 000
Rocksource ASA 07/12	30 000 000	23 490 000	23 490 000
Neset Sparebank 07/17	5 000 000	4 908 000	4 908 000
Frontline Ltd 10/15	25 579 092	26 218 106	26 218 106
Chloe Marine Corporation Ltd 11/16	8 541 750	8 899 174	8 899 174
Blueway Conv Loan 12%	25 000 000	29 416 700	29 416 700
DNB NOR likviditet 20(IV)	19 014 344	19 014 344	19 014 344
Storebrand Likvidiet	34 199 719	34 199 719	34 199 719
KLP Obligasjon Global I	48 877 195	48 877 195	48 877 195
Storebrand Global Obligasjon A	76 767 839	76 767 839	76 767 839
Nordea Global Statsobligasjon	88 797 115	88 797 115	88 797 115
Nordea Obligasjon III	52 541 548	52 541 548	52 541 548
Blue Bay Inv Grade Bond Fund	69 849 566	69 849 566	69 849 566
DNB NOR Obligasjon III	53 902 563	53 902 563	53 902 563
Danske Invest Norsk Obligasjon	28 880 119	28 880 119	28 880 119
Payden Internasjonal Bond Fund	52 343 562	52 343 562	52 343 562
Sum obligasjoner	929 508 390	898 104 194	898 104 194

Noter til regnskapet

31. desember 2011

8. Obligasjoner

	Pålydende	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Media Development Loan Fund	15 930 000	15 664 825	15 664 825
Sum formålstjenelige investeringer	15 930 000	15 664 825	15 664 825

9. Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Utenlandske aksjefond</i>			
AKO Fund Ltd	102 342 500	201 026 800	201 026 800
<i>Private Equity</i>			
Sector Speculare AS (986 591 893)	10 000 000	1 752 000	1 752 000
Sector Speculare II Fund Class A	20 000 000	9 818 331	9 818 331
Sector Exspec Fund Class A NOK	17 897 220	5 492 235	5 492 235
Sector Consolidare Fund Class A NOK	4 930 073	2 874 895	2 874 895
Sector Speculare IV	15 000 000	4 563 390	4 563 390
Verdane Capital IV AS	19 578 059	3 082 361	3 082 361
Verdane Capital IV Twin AS	6 750 878	2 579 731	2 579 731
Verdane Capital V AS	3 974 051	2 109 898	2 109 898
Herkules Private Equity Ltd.	7 231 863	25 929 860	25 929 860
Herkules Private Equity Ltd. II	21 298 251	31 873 961	31 873 961
Herkules Private Equity Ltd. III	11 679 910	12 755 494	12 755 494
Norvestor IV	14 586 150	6 236 743	6 236 743
Norvestor V	7 395 486	7 279 400	7 279 400
Morgan Stanley Real Estate	14 200 668	4 186 244	4 186 244
Morgan Stanley Eurozone Office Fund	20 648 856	19 227 800	19 227 800
Argentum Investments Partners	14 499 427	15 685 801	15 685 801
Sum	209 670 892	155 448 142	155 448 142
Sum andre finansielle instrumenter	312 013 392	356 474 942	356 474 942

Samlet restforpliktelse knyttet til investeringer i Private Equity kr. 97 280 000,-.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

10. Finansiell risiko

Institusjonens finansielle risiko kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Risikoen klassifiseres som høy, moderat eller minimal.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endringer i porteføljens verdi på grunn av endringer i renter, aksjekurser, valutakurser og kredittspreader. Institusjonens investeringsstrategi medfører at stiftelsen statistisk sett vil få en negativ avkastning hvert 4/5. år. Markedsrisikoen klassifiseres som høy.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko i obligasjonsporteføljen overvåkes blandt annet ved bruk av kredittvurdering. Institusjonens investeringer i obligasjoner medfører at institusjonens kredittrisiko klassifiseres som moderat/høy.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap knyttet til en at en motpart går konkurs eller på annen måte ikke kan oppfylle sine forpliktelser. Motpartsrisiko er klassifisert som moderat.

Likviditetsrisiko

Er risiko for at institusjonen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller. Institusjonen har i hovedsak bare prosjektorienterte forpliktelser som kun oppstår av styrets egne vedtak. Styret bestemmer således selv omfanget av disse forpliktelsene. Styret vurderer likviditeten som god og på grunnlag av ovennevnte klassifiseres den totale likviditetsrisiko som minimal.

11. Bidrag til vedtektsfestede formål

Bidrag vedtektsfestede formål	74 262 916
Fritt Ord Pris	400 000
Fritt Ordshonnør	100 000
Stipender	2 103 606
Pressepriser	427 428
Sum bevilgninger	77 293 949

På institusjonens hjemmeside, www.fritt-ord.no, gis detaljert oversikt over årets bevilgninger.